

det høitærede Thing at gaae ind paa dette Vædringsforslag. Jeg skal ikke indlade mig paa, om den Ansøelse, at en Stat, navnlig en mindre Stat, bør isolere sig og forbeholde Næringsbrugene alene for Indfødtte, i sig selv er rigtig og roesværdig, da jeg derved vilde komme ind paa en Discussion, som vilde føre altfor vidt. Jeg skal blot henlede Opmærksomheden paa, at man naturligtvis maa vente saadanne Forholdsregler tagne imod sig som dem, man tager imod Andre; det er en af de ældste praktiske Sætninger, som overalt gjør sig gjældende. Jeg skal da først henholde mig til, hvad den ærede Stiller af Vædringsforslaget selv bemærkede, og vise, hvilken Forskjel der er imellem hvad han foreslæaer, og hvad der gjælder i de af ham nævnte fremmede Stater. Han sagde: I disse kan ikke vindes Børgerskab, navnlig i Preussen og andre Lande, uden de Paagjældende blive løste fra deres udsættelige Forhold her; det skulde jeg mene at være en meget liden, ja intetbetydende Indskrænkning. Det stillede Forslag gaaer derimod ud paa at forbyde Fremmede, om de end nok saa meget ere løste fra deres udsættelige Forhold, at tage Børgerskab her som Barberere, forinden de have opholdt sig her i 5 Aar. Jeg mener altsaa, at de Danske i Udlandet ville være flet tjente med, at en saadan ny Placat erkjendtes retfærdigt at kunne gives, da derved Afgangen for dem til at etablere sig vilde blive dem betaget for den Tid, der maatte mangle i at de havde opholdt sig der i 5 Aar. Dernæst sagde han, at de Danske ikke mere tilstededes temporairt Ophold i Udlandet, uden at de kunne skaffe Beviis for, at de ville blive forsynede i Hjemmet, hvis de skulde komme under Fattigforførgelse. Jeg troer, at saadanne Forholdsregler kunde være meget hensigtsmæssige og ogsaa gjerne her kunde foreskrives, men de kunne dog ikke sammenlignes med at forbyde Fremmede at tage Børgerskab.

Dernæst gav den ærede Forslagsstiller en Skildring af, hvorledes fremmede udsættende Haandværksvende kunde, ved at tage Børgerskab som Barberer, nedsette sig i Byerne, men jeg troer virkelig ikke, at der er nogen Fare for, at Sligt skulde indtræffe, og navnlig

troer jeg ikke, at nogen sliq Børgere, som hører under Forførgelse andetsteds, skulde alene ved den Dvalitet, et saadant Børgerskab vilde give, kunne fordrø at forblive i en By; jeg troer, at det vilde være en aldeles ubesøiet og uheldig Paastand fra hans Side. Forøvrigt troer jeg, at danske Haandværksvende ogsaa kunne forvalde lignende Ulempe, naar de vandre fra en Commune til en anden, og at altsaa det Samme vilde komme til at gjælde med Hensyn til dem, som er anført med Hensyn til udenlandskt Svende. Jeg troer overhovedet, at det vilde være upraktisk, om Nogen vilde befrygte sliq Ulempe af, at Udlandsdingerne kunne faae Børgerskab som Barberer, eller at det overhovedet skulde have noget Syndeligt at betyde; thi, naar Følgen deraf bliver, at de maae sulte, saa troer jeg nok, at de blive borte (Munterhed).

Den ærede Forslagsstiller talte fremdeles om, at der kunde findes Spor af sliqe Indskrænkninger i vor Lovgivning, navnlig en Forfrist i Plakat 18de October 1820; men hertil maa jeg bemærke, at denne Plakat ikke i 30 Aar er taget til Exempel eller Følge i andre Forhold; man har tværtimod i Almindelighed opholdt sig over den noget borneerte Ansøelse, som Kjøbenhavn's Politie dengang var kommen til: at moralsk Fordærvelse i Kjøbenhavn udgik fra Conditiorerne og at man derfor skulde indskrænke dem. Conditiorerne vare iøvrigt dengang i Hænderne paa et fremmed udenlandsk Compagnie, de saakaldte Graubündtere, Romanere eller Italienerne, som her besad næsten alle større Conditiorer, og som man meente samlede for mange Penge, som de efterhaanden trak ud af Landet. Af disse særlige Grunde indskrænkede man disse Conditiorer, men jeg troer, at hverken den første eller sidste Grund passer paa Barbererne. Naar fremdeles den ærede Forslagsstiller meente, at denne Plakat bliver strengt overholdt, og at man ikke senere har givet Bevilling til Conditiorers Ansøgning, maa jeg bemærke, at det aldeles Modsatte er Tilfældet. Jeg har allerede i den meget korte Tid, hvori jeg har været Indenrigsminister, forelagt Kongen til Underskrift tvende saadanne Bevillinger, den ene var til et Conditiorianlæg i Odense, den anden til et lig-